

De boer oude stijl, een zeldzaamheid

Veehouder Nico Laan (55) boert in Winkler niet als zijn vader altijd deed. Met één verschil: de melkbus- sen maakten in 1979 plaats voor een tank. Maar verder schept Nico nog steeds dagelijks de mest met de hand weg. Bijna alle veertig koeien staan in de strop. Dat is een zeldzaamheid geworden.

De schaalvergroting in de agrari- sche sector heeft geen vat gekregen op Nico Laan. Geen enorme lig- boxenstal bij hem op het erf, geen kolossaal koeienhotel aan de Dorpsstraat. „Twintig jaar terug probeerde ik uit te breiden, maar de gemeente gaf geen toestem- ming. Die wilde geen nieuwe stal in het dorp. Ik ben toen op de zelf- de manier doorgeshaard.“

Boerderijstichting Noord- Holland 'Vrienden van de strop' ontdekte Nico Laan kortgeleden. Anna Groentjes van de stichting legde het unieke beeld vast. „Dit zie je nagenoeg niet meer, een strop als onderdak voor een vol- waardige melkveehouderij.“

Wonen en werken onder hetzelfde dach, mens en dier bijeen - zo hebben stropen dik vier eeuwen lang prima gefunctio- neerd. Totdat alles groter moest. „Fas op“, waarschuwde de boer. Hij wijst op een koe die gaat schij- ten. De flabberige productie be- landt keurig in de groep voor ons,

de mestgoot tussen de dieren en de koekeg. We praten bij de lange regel, het deel van de stal met de meeste beesten. Hier staan ze met de koppen tegen de muur, dus het type is een Noord-Hollandse stal.

Op deze dinsdagmorgen krijgt Nico hulp van zijn broer Piet Laan (62). Die werkt normaal in de de- talhandel. Piet heeft al aardig wat volle mestkruiwagens naar buiten gebracht. Nico: „Als ik het alleen doe, haal ik elke dag totaal 14 tot 25 kruiwagens mest weg.“

Vrijgezel

Nico Laan is vrijgezel. Met zijn broer bewoont hij het huis dat in 1994 vlak aan de weg is gezet. Door deze nieuwbouw kwam er in de strop extra ruimte voor vee. Daar profiteert hij nog dagelijks van.

Intensief, op deze manier boe- ren. Nico benamt het volmondig. „Eigenlijk ben je altijd bezig. Voe- ren, melken, mesten, verzorgen. Bijna alles handwerk. Het melken gaat machinaal, via de melklei- ding. Eerst altijd met een doekje de spenen schoonmaken voordat je de machine eronder hangt.“ Een uur en drie kwartier doet hij over z'n veertig koeien, twee keer per dag.

Ze geven in deze winterperiode elk gemiddeld 28 liter per etmaal. „Ik ben daar tevreden mee. Ze krijgen alleen kuilgras en bix, krachtvoer. Natuurlijk, je kan ze van alles bijvoeren voor een paar

liter extra. Aardappelen, bierbostel, noem maar op. Maar dat is alle- maal extra werk.“

Wie Nico Laan bezig ziet en hoort praten, beseft hoeveel noeste arbeid al die boeren vroeger in een strop hebben verricht. Hoe houdt hij dat vol? „Ik vind het leuk om met dieren om te gaan. Je kent ze natuurlijk door en door, je ziet precies als er iets aan de hand is.“

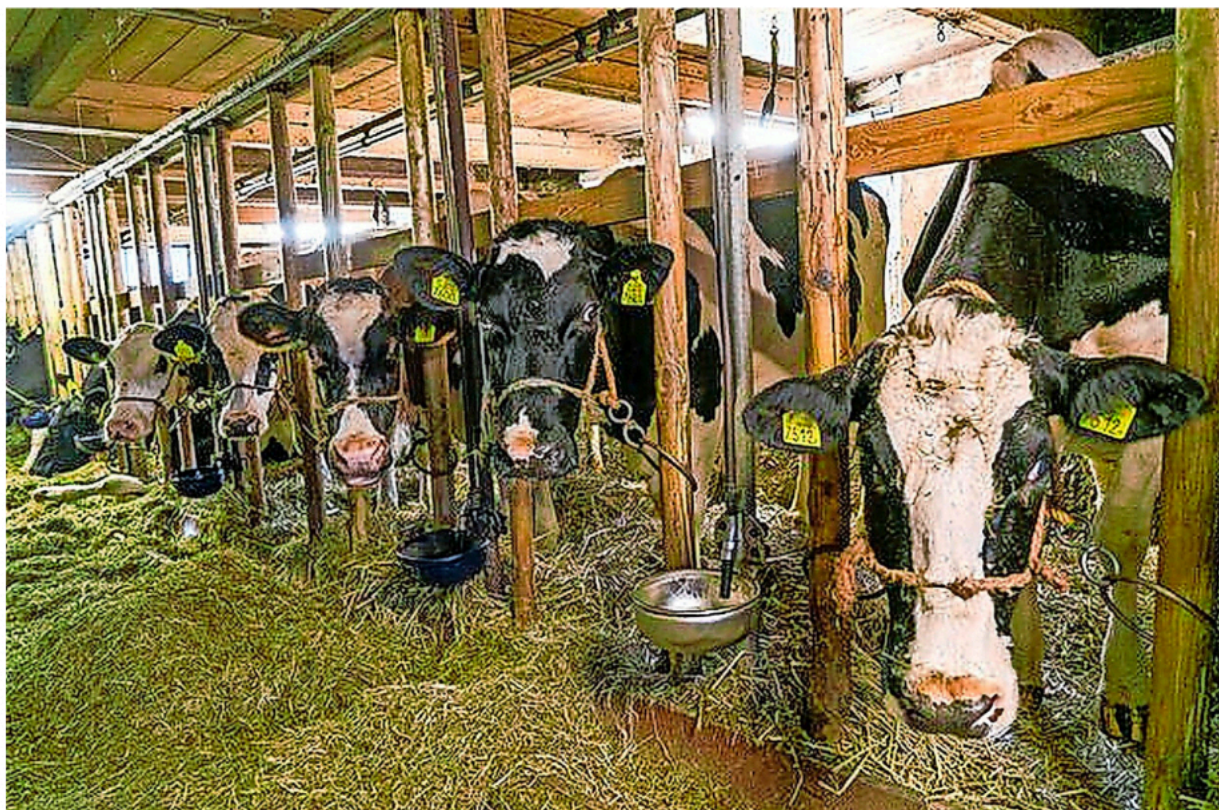
In het achterom is er plek voor zes koeien. Dit deel staat haaks op de lange regel en vroeger knoorden hier varkens. Ook in het achterom liggen de beesten dik in het stro. „Elke dag verdeel ik vier tot vijf balen stro over de stal. Steeds vers stro, ik vind dat belangrijk. In een loopstal staan de koeien met hun poten in de strom.“

„Met het risico van uitgliden en aandoeningen“, vervolgt hij. „Hier heb je ook geen hiërarchie, het is rustiger. Mijn koeien worden ou- der dan die in een loopstal, de cijfers wijzen het uit. Die van mij gaan gemiddeld bijna zeven jaar mee. Tegen anders vijf jaar, en dat is al veel.“

Zuivelfabriek Campina weert sinds twee jaar boeren met een nieuwe groepstal. „Dat type zou niet voldoende diervriendelijk meer zijn. Ik weet wel beter.“ On- der het stropdak liggen zijn dieren genoeglijk te herkauwen.

Ed Dekker

Boerderijstichting ontdekt in Winkler een strop waar nog **traditioneel** wordt gemolken. Het kan dus nog.

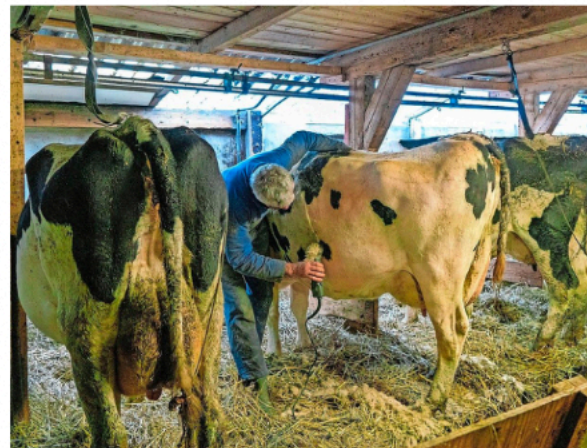

Elk goed voor gemiddeld 28 liter per dag. „Een paar liter meer kan, maar dan moet je extra voeren. Ik ben tevreden zo.“

FOTO'S: BOEDERIJSTICHTING NOORD-HOLLAND/ANNA GROENTJES

Achterzijde van de strop in Winkler.

Nico Laan scheert zijn koeien. Ze staan op de lange regel, het deel van de stal met de meeste ruimte.

„In een groepstal gaan koeien langer mee dan in een loopstal. Hier heb je geen hiërarchie.“

Zicht vanuit de dars.